

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprovsningsdelegationen

BESLUT
2014-02-27

Aktbilaga 20
Diarienummer
551-30725-2012
Dossienummer
1427-1106

Sida
1(24)

Abba Seafood AB
456 81 KUNGSHAMN

Slutliga villkor för Abba Seafood AB, Sotenäs kommun

Kod enligt miljöprovsningsförordningen (2013:251): 15:60 (B), IED

Beslut

Miljöprovsningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län avslutar provotidsförfarandet enligt delegationens beslut den 28 februari 2007 (551-572-2006) och beslutar enligt 9 kap. miljöbalken att följande nya slutliga villkor ska gälla för verksamheten.

16. Alla utgående flöden av processavloppsvatten ska mätas och registreras kontinuerligt. Provtagning ska ske med flödesstyrd provtagningsutrustning.
17. Allt processavloppsvatten från Hagaberg ska genomgå silning, fettavskiljning, luftning och kemisk fällning i flotationsanläggning innan utsläpp får ske till havet. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får inte överstiga 50 m³ per timme och linje.
18. Resthalten organiskt material, fosfor och kväve från Hagabergs reningsverk får som medelvärde per kalenderår inte överstiga någon av följande mängder angivet per driftsdygn.

Vid en produktion på maximalt 16 000 ton marina råvaror per år

TOC: 500 kg/dygn
totalfosfor: 1,0 kg/dygn
totalkväve: 30 kg/dygn fram till den 31 december 2017
totalkväve: 25 kg/dygn från den 1 januari 2018

Vid en produktion mellan 16 000 och 18 000 ton marina råvaror per år

TOC: 550 kg/dygn
totalfosfor: 1,0 kg/dygn
totalkväve: 35 kg/dygn fram till den 31 december 2017
totalkväve: 30 kg/dygn från den 1 januari 2018

Vid beräkningen av medelvärdet ska samtliga prov under året ingå och varje prov ska utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från samtliga driftsdygn. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om annat beräkningsunderlag.

Utsläppet ska avledas till vattenområdet mellan Nissebåden och Dödholmarna. Den gamla utsläppspunkten i Hasselösund får användas som bräddavlopp i nödsituationer.

19. Förslag på utformning av processlösning för ytterligare kvävereduktion ska ges in till tillsynsmyndigheten senast 31 december 2016 för godkännande. Tillsynsmyndigheten får medge en senare tidpunkt om det finns särskilda skäl för det.
20. Avloppsvattnet från Berget ska efter förbehandling ledas till det kommunala avloppsreningsverket. Utsläppet får uppgå till högst 20 kg TOC per dygn, 5 kg totalfosfor per dygn och 10 kg totalkväve per dygn som medelvärde per kalenderkvartal angivet som medelvärde per driftsdygn. Mängden avloppsvatten får uppgå till högst 75 m³ för enskilt dygn. Tillsynsmyndigheten får medge att en större mängd avloppsvatten får ledas till det kommunala reningsverket om kommunen medger det.

Under perioden 15 juni till 15 augusti får utsläppet ske till recipient. Utsläppet får då uppgå till högst 10 kg TOC per dygn, 2 kg totalfosfor per dygn och 5 kg totalkväve per dygn som medelvärde för perioden angivet som medelvärde per driftsdygn.

Med medelvärde per kalenderkvartal i stycke ett respektive medelvärde för perioden avses medelvärde för samtliga prov under angiven tid. Varje prov ska vid beräkningen utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från samtliga driftsdygn. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om annat beräkningsunderlag.

21. Utsläppet från Tunntvätten ska ledas till det kommunala avloppsreningsverket och får uppgå till högst 20 kg TOC per dygn som medelvärde per kalenderkvartal angivet som medelvärde per driftsdygn.

Vid beräkningen av medelvärdet ska samtliga prov under kvartalet ingå och varje prov ska utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från samtliga driftsdygn. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om annat beräkningsunderlag.

22. Utsläppet från Kryddningen får uppgå till högst:
 - 2 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,4 ton totalkväve per kalenderår till och med år 2017.
 - 0,5 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,2 ton totalkväve per kalenderår från och med år 2018.

Tillsynsmyndigheten får medge att delar eller hela utsläppet får ledas till det kommunala reningsverket om kommunen medger det.

Vid beräkning av utsläppsmängden ska samtliga prov under året ingå och varje prov ska utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från

samtliga driftsdygn. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om annat beräkningsunderlag.

23. Avloppsreningsanläggningarna ska ständigt drivas så att högsta möjliga reningseffekt uppnås med tekniskt och ekonomiskt rimliga insatser.

I övrigt gäller Miljöprövningsdelegationens beslut från den 28 februari 2007 (dnr 551-572-2006).

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Bohuslänningen, Göteborgs-Posten och Lysekilsposten. Information om hur man överklagar finns i bilaga till detta beslut.

Redogörelse för ärendet

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 28 februari 2007 Abba Seafood AB tillstånd till fiskberedning med en produktion baserad på maximalt 18 000 ton marina råvaror per år.

Slutliga villkor för följande frågor uppsköts under en prøvotid:

- A. utsläpp till havet från Hagabergsanläggningen (Hagaberg)
- B. avledning av vatten från råvarucentralen (bergrummet, kryddanläggningen och tunn-tvätten).
- C. utsläpp av störande lukt vid anslutning av vatten från råvarucentralen till kommunalt avloppsledningsnät.

Under prøvotiden skulle bolaget göra följande utredningar:

- U1. Bolaget skall, efter genomförd planerad ombyggnad av Hagabergs reningsanläggning, undersöka möjligheterna att optimera reduktionen med avseende på organiska ämnen samt av kväve och fosfor genom nya rutiner för luftningsbassängerna avseende lufttillförsel, avtappning av vatten och övervakning.
- U2. Bolaget ska undersöka det utgående avloppsvattnets sammansättning och egenskaper från hälso- och miljösynpunkt från råvarucentralen. Utredningen ska bland annat omfatta utgående vattenmängder per dygn och utgående mängder BOD₇, TOC, fosfor och kväve som kg per dygn samt andra parametrar såsom pH, klorider och halt suspenderade ämnen. Utsläppsmängderna ska vara relaterade till olika produktionsförhållanden.
- U3. Bolaget ska i samråd med kommunen utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att avleda utgående processavloppsvatten från bergrummet (Berget) och kryddanläggningen (Kryddningen) till kommunens avloppsledningsnät utan negativ påverkan på ledningsnät och reningsverk. Utredningen ska omfatta möjliga metoder dels att begränsa organiska ämnen inklusive korrosiva egenskaper, dels att minimera risken för luktstörningar på ledningsnätet, dels att fördela utsläppet av mängden processavloppsvatten så jämnt som möjligt under dygnet. I utredningen om att begränsa utsläppet från

Berget ingår uppgifter om utsläpp av olja från oljeavskiljare efter tvätt av truckar samt avskiljarens högsta belastning och kapacitet.

- U4. Bolaget ska utifrån bottenfaunaundersökningar och redogörelse av strömförhållanden föreslå lämplig placering av en ny utloppsledning i havet från Berget respektive från Kryddningen samt föreslå lämplig reningsteknik för att begränsa utsläppet av föroreningar om inte en permanent avledning kan ske till kommunens reningsverk.

Utredningar U1 – U4 samt förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast **den 30 augusti 2009**. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge en senare tidpunkt.

Under prövotiden och till dess att annat beslutas gäller följande **provisoria** föreskrifter

- P1. Allt processavloppsvatten från Hagaberg ska senast den 31 januari 2008 genomgå silning, fettavskiljning, luftning och kemisk fällning i flotationsanläggning innan utsläpp får ske till havet. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får som riktvärde inte överstiga 50 m³ per timme.
- P2. Utsläppet från Hagabergs reningsverk får som riktvärde* och månadsmedelvärde innehålla högst 700 kg TOC/dygn, 1,6 kg totalfosfor/dygn och 56 kg totalkväve/dygn. Utsläppet ska avledas till vattenområdet mellan Nissebåden och Dödholmarna. Den gamla utsläppspunkten i Hasselösund får användas som bräddavlopp i nödsituationer.
- P3. Utsläppet till havet från Kryddningen får som riktvärde* och år uppgå till högst 4 ton TOC, 0,2 ton fosfor och 1,0 ton kväve.
- P4. Avledning av avloppsvatten från råvarucentralen till kommunens ledningsnät får endast ske i enlighet med anvisningar från ansvarig för kommunens avloppsreningsverk och i övrigt vad tillsynsmyndigheten bestämmer. Ett program för genomförande och uppföljning av försök ska tas fram i samråd med ansvarig för kommunens reningsverk.
- P5. Utsläppet från tunntvätten till kommunens avloppsnät får som riktvärde* och dygn uppgå till högst 20 kg TOC.
- P6. Utsläppet från Berget får som riktvärde* och dygn uppgå till högst 75 m³ och högst 20 kg TOC om inte annat medges av tillsynsmyndigheten.
- P7. Flyttning av tining och sockersaltning av rom från Kryddningen till Berget får först ske efter medgivande av ansvarig för kommunens avloppsreningsverk och i övrigt ske i enlighet med vad tillsynsmyndigheten bestämmer.
- P8. Om utsläpp från Berget eller från Kryddningen medför olägenheter såsom bildning av svavelväte i kommunens ledningsnät ska bolaget vidta åtgärder för att ta bort störningen.

*Riktvärde är ett värde som om det överskrids medför en skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas.

Ärendets handläggning

Redovisningen kom in till Miljöprövningsdelegationen den 1 september 2009. Bolaget har sedan på begäran av Miljöprövningsdelegationen kommit in med kompletteringar. Ansökan har kungjorts i ortstidningarna och har

remitterats till Miljönämnden i mellersta Bohuslän, till Sotenäs kommun i egenskap av ansvarig för det kommunala avloppsreningsverket, samt till Länsstyrelsen. Alla dessa har kommit in med yttrande. I övrigt har inga synpunkter framförts till Miljöprövningsdelegationen. Inkomna yttranden har sänts för synpunkter till sökanden som kommenterat länsstyrelsens yttrande.

Tidigare prövningar av verksamheten

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 28 februari 2007 tillstånd för verksamheten.

För tillståndet gäller följande slutliga villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Hanteringen av mängden tunnor sill och rom i Berget får som riktvärde uppgå till högst 160 000 stycken per år.

Utsläpp till vatten

3. Dagvattenbrunnar inom områden där kemiska produkter och farligt avfall hanteras ska vara tydligt markerade. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill.
4. Vid produktionsmaskiner och påfyllnadsplatser av råvaror och tillsatser ska uppsamlingskärl finnas för omhändertagande av spill. Rens från fileteringsmaskiner ska samlas upp på silband direkt under maskinerna.
5. Golvbrunnar och golvrännor i beredningslokaler ska vara försedda med lock eller silkorgar med högst 5 mm stora perforeringar eller slitsar.

Kemiska produkter

6. Kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska hanteras på sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå avloppet och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Flytande kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska förvaras invallat på ett för produkten beständigt och tätt underlag. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym om inte annat medges av tillsynsmyndigheten.
7. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel ska i möjligaste mån begränsas.

Utsläpp till luft

8. Endast eldningsolja 1 eller likvärdig olja får användas.
9. Kväveoxidemissionen från ångpanna 6,3 MW och 3,5 MW får högst uppgå till 42 mg/MJ respektive 100 mg/MJ bränsle, mätt som NO₂ och riktvärde* vid mätning. Efter byte av ny brännare till ångpanna 3,5 MW får kväveoxidemissionen uppgå till högst 42 mg/MJ, mätt som NO₂ och riktvärde* vid mätning.
10. Uppkommer störande lukt från verksamheten ska bolaget göra de åtgärder som behövs så att störningen upphör.

11. Buller från anläggningarna ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som riktvärde* utomhus vid bostäder än:
50 dB(A) vardagar dagtid (kl. 07-18)
40 dB(A) nattetid (kl. 22-07)
45 dB(A) övrig tid

Hushållning med resurser och energi mm

12. Alla organiska restprodukter, såsom kasserade produkter, fiskspill, förbrukade lakar och slam från reningsverk, ska gå till material- och energiåtervinning. Uppkommet avfall ska sorteras.
13. Aktuella rutiner för en effektiv energianvändning ska finnas och följas.

Förorenade områden

14. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Kontrollprogram

15. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten. Programmet ska bland annat ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till reviderat kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 30 juni 2007.

*Riktvärde är ett värde som om det överskrids medför en skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas.

Redogörelse för utredning med yrkanden och åtaganden

U1. Avloppsutsläpp från Hagaberg

Bolaget har genomfört åtgärder i såväl produktionen som på reningsverket. Under 2008 kom produktionen av makrill igång i större skala vilket förändrade sammansättningen på avloppsvattnet något. I reningsverket genomfördes åtgärderna i enlighet med kraven i villkor P1 och effekterna av åtgärderna konstaterades genom att studera parametrarna COD, N, P, TOC och susp i flödena till och från anläggningen.

Uppföljningen av produktionen och utsläppsmängder för de senaste åren, samt en uppskattning av vad och hur mycket som faktiskt kommer att produceras i framtiden (råvara) ligger till grund för uppskattningen av de framtida föroreningsmängderna. Utifrån resultaten av utredningen och för att få en marginal för viss variation i produktionen föreslås villkor 1 och 2 som villkor och utsläppskrav för utsläppen från Hagaberg.

Man har utvärderat möjligheterna till och resultaten av förbättrad luftning i bassäng T30. En ökad luftning skulle dock uppskattningsvis innebära en extra energiförbrukning på 350 MWh per år, en investeringskostnad på 770 000 kr samt underhållskostnader på 80-100 000 kr per år på grund av det partikelrika vattnet. Kostnader som bolaget ser som oskäligen med hänsyn till den miljönytta det skulle göra. Nya tekniker för luftning kan dock framöver komma att förändra kostnaderna och även denna bedömning.

U2. Överföring av avlopp från råvarucentralen till kommunen

I råvarucentralen bereds och lagras fisk, rområvaror samt ingredienser. Centralen är fördelad på tre enheter där två av enheterna är Berget och Tunntvätten. Båda dessas avloppsvatten leds till det kommunala spillvattensystemet den största delen av året. Under två sommarmånader då produktionen är låg och belastningen på det kommunala reningsverket är hög pumpas det grovrensade avloppsvattnet direkt till havet. I utredningen har man tittat på respektive avloppsvattens innehåll av TOC, N-tot och P-tot. Råvaruhanteringen försiggår främst under perioden januari-mars. Efter en lyckad prövotid och bra kommunikation med kommunen har avtal med kommunen tecknats om en fortsatt överföring. Kommunen är positivt inställd till att efter ombyggnationerna på avloppsreningsverket fortsättningsvis även ta emot avloppsvattnet under sommarmånaderna. Kommunen bedömer dock att man först behöver trimma in anläggningen under första året efter ombyggnationen för att säkerställa att detta fungerar.

U3. Omhändertagande av avlopp från Kryddningen

I kryddanläggningen sker mottagning och kryddning av skarpsill och säsongen varar mellan september och januari med störst produktion oktober till december. Under sommaren förekommer ingen verksamhet. Processavloppet består av spill från sortering och blandning och vatten från avspolning och städ. Det leds genom rensgaller till trekammarbrunn och sedan ut i havet.

Företaget planerar att ytterligare begränsa mängderna utgående organiska ämnen genom att förbättra möjligheterna till torr uppsamling av flass och fiskrester och att förbättra förbehandlingen vilket även bör minska risken för luktstörningar på nätet. Bolaget ser liksom kommunen positivt på att avloppsvattnet leds till kommunens avloppsreningsverk. Bolagets förslag är i så fall att avloppsvattnet från Kryddningen leds till pumpstationen dit vatten från Tunntvätten är anslutet till kommunens nät vid pumpstationen på Guleskär. Bolaget avser att tillsammans med kommunen utreda möjligheterna för anslutning till reningsverket men reningsverket är nybyggt och kommunen behöver tid för intrimning innan beslut kan fattas om vilka förutsättningar som ska råda för överföringen.

Om/när det i framtiden skulle bli aktuellt med att avloppsvatten från kryddningen ska ledas till reningsverket tillsammans med avloppsvatten från tunntvätten och då verksamheten vid kryddningen endast pågår under skarpsillsäsongen (normalt under kvartal 4) bör ett utsläppsvillkor formuleras med olika nivåer beroende på kvartal.

Om kommunen inte kommer att ha möjlighet att ta emot avloppsvattnet från kryddningen bör möjlighet finnas att släppa ut avloppsvattnet från kryddningen på nuvarande utloppledning.

U4. Utlopp från Berget och Kryddningen

Avloppet från Kryddningen leds idag ut i en tjugo meter lång ledning som mynnar på 20 meters djup utanför kajkanten på Guleskär. Bolaget har ge-

nomfört en bottenfaunaundersökning i området. Sammanfattningsvis visar undersökningen att nuvarande avloppsledning och utsläppsförhållanden från Kryddanläggningen fungerar tillfredsställande och inte utgör någon nämnvärd negativ påverkan på den marina miljön.

Bolaget presenterar fyra olika alternativ att ta hand om avloppsvattnet där alla förutsätter förbättrad förbehandling i Kryddningen (förbättra möjligheterna till torr uppsamling som beskrivs ovan). De fyra alternativen är

1. Allt vatten leds till Omholmens avloppsreningsverk
2. Uppskattningsvis $\frac{3}{4}$ av vattnet leds till Omholmen och $\frac{1}{4}$ släpps till havet. Någon form av avloppsledning krävs.
3. Allt vatten leds till havet via en utloppsledning i någon form under några år medan kommunen utreder möjligheterna att på sikt ta emot avloppsvattnet.
4. Allt vatten leds till havet via en utloppsledning i någon form.

Man har även tittat på tre olika lokaliseringalternativ för utsläppspunkten.

Bolaget anser att alternativet att leds avloppsvattnet till havet via dagens utloppsledning under några år medan kommunen utreder möjligheterna att på sikt ta emot avloppsvattnet är att föredra. Sotenäs kommun håller på att tillståndspröva Omholmens avloppsreningsverk och behöver därmed ha lite tid på sig för en sådan utredning.

Kostnader för gemensam anslutningspunkt

Bolaget anger att möjlighet finns att anordna en gemensam anslutningspunkt för enheterna till det kommunala avloppsreningsverket. Då måste en ny överföringsledning dras parallellt med kommunens nät från Berget till pumpstationen på Guleskär. Med tanke på att marken i huvudsak består av sprängsten är det ett omfattande arbete och en hög kostnad förenat med en sådan ledningsdragning anser inte bolaget att dessa kostnader är motiverade med hänsyn till att den egentligen inte ger någon miljönytta. Man föreslår istället två villkor för råvattencentralen, ett för Berget och ett gemensamt för Tunntvätten och Kryddningen. Det enda som krävs är då att Kryddningen ansluts till pumpstationen på Guleskär.

Bolagets förslag på villkor

I utredningen som inkom den 1 september 2009 yrkande bolaget på villkor. Dessa har på begäran av Miljöprövningsdelegationen reviderats i samband med kompletteringen den 3 februari 2011. En sammanfattning av slutliga yrkanden redovisas nedan:

Hagaberg

1. Allt processavloppsvatten från Hagaberg ska genomgå silning, fettavskiljning, luftning och kemisk fällning i flotationsanläggning innan utsläpp får ske till havet. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får som riktvärde inte överstiga 50 m^3 per timme och linje.

2. Utsläppet från Hagabergs reningsverk får som riktvärde och månadsmedelvärde innehålla högst 600 kg TOC/dygn, 1,6 kg totalfosfor/dygn och 40 kg totalkväve/dygn vid en produktion på maximalt 16 000 ton marina råvaror per år.

Vid en produktion mellan 16 000 och 18 000 ton marina råvaror får utsläppet från Hagaberg reningsverk som riktvärde och månadsmedelvärde innehålla högst 740 kg TOC/dygn, 1,6 kg totalfosfor/dygn och 49 kg totalkväve/dygn.

Utsläppet ska avledas till vattenområdet mellan Nissebåden och Dödholmarna. Den gamla utsläppspunkten i Hasselösund får användas som bräddavlopp i nödsituationer.

Råvarucentralen

3. Avledning av avloppsvatten från råvattentralen till kommunens ledningsnät får endast ske i enlighet med gällande avtal med kommunens avloppsreningsverk.
4. Utsläppet från Berget till kommunens avloppsnät får som riktvärde och kvartalsmedelvärde innehålla högst 20 kg TOC per dygn, 5 kg totalfosfor per dygn och 10 kg totalkväve per dygn. Mängden avloppsvatten inte överstiga 75 m³ per dygn som riktvärde och kvartalsmedelvärde.

Om Sotenäs kommun gör bedömningen att det kommunala avloppsreningsverket inte har kapacitet under sommarperioden att ta emot avloppsvattnet från Berget så får utsläppen, under perioden 15:e juni – 15:e augusti, ledas till befintlig utsläppspunkt i havet med bibehållna riktvärden.

5. Utsläppet till kommunens avloppsnät från Tunntvätten och Kryddningen tillsammans får som riktvärde och kvartalsmedelvärde innehålla högst 20 kg TOC per dygn, 3 kg totalfosfor per dygn och 3 kg totalkväve per dygn under kvartal ett till tre. Under denna period får mängden avloppsvatten inte överstiga 75 m³ per dygn som riktvärde och kvartalsmedelvärde:

Under skarpsillssäsongen i kvartal fyra får utsläppet som riktvärde och kvartalsmedelvärde innehålla högst 68 kg TOC per dygn, 10 kg totalfosfor per dygn och 14 kg totalkväve per dygn. Under kvartal fyra får mängden avloppsvatten inte överstiga 160 m³ per dygn som riktvärde och kvartalsmedelvärde.

Om Sotenäs kommun gör bedömningen att det kommunala avloppsreningsverket inte har kapacitet att ta emot processavloppsvattnet från kryddningen får utsläppet efter förbehandlingen avledas till havet genom den befintliga utloppsledningen, som mynnar på 10 meters djup utanför kajen på Guleskär.

Utsläppet från Kryddningen får då som riktvärde och år uppgå till högst 1,0 ton TOC, 200 kg totalfosfor och 300 kg totalkväve. Bolaget ska då i samband med inspektion av utloppsledningen genomföra bottenfaunaundersökning för att säkerställa att den marina miljön kring utsläppspunkten inte nämnvärt påverkas av verksamheten.

6. De gamla utsläppspunkterna vid Berget och vid Kryddningen får användas bräddavlopp i nödsituationer.
7. Om utsläpp från råvarucentralen medför olägenheter såsom störande lukt i kommunens ledningsnät ska bolaget vidta åtgärder för att ta bort störningen.

Yttranden

Länsstyrelsens ställningstaganden

Då det gäller Hagabergfabriken anser Länsstyrelsen att de nivåer som bolaget yrkar på är för höga och bör skärpas. Krav på minskade utsläpp av kväve bör ställas från år 2021.

Länsstyrelsen anser att avloppsvattenet från Råvaruhanteringen även fortsättningsvis, i den mån som är möjligt, ska ledas till Sotenäs kommuns (kommunens) avloppsreningsverk för slutlig behandling. Miljöprövningsdelegationen bör ge tillsynsmyndigheten möjlighet att besluta om att detta avloppsvatten i ökad utsträckning ska efterbehandlas på det kommunala avloppsreningsverket om det i framtiden visar sig att det här finns kapacitet att ta emot en ökad belastning.

Länsstyrelsens uppfattning är att det finns brister i recipient- och utloppsledningskontrollen samt i den marinbiologiska undersökningen med tanke på att de inte följer några standardiserade metoder samt endast ger antaganden om utsläppens påverkan. Modellerings av transportvägarna för utsläppt organiskt material och näringsämnen ger information om vilka områden som bör ingå i recipientundersökningen och standardiserade metoder i recipientundersökningen är viktiga för att framtida påverkansanalyser kan genomföras.

Utifrån vad som redovisas i utredningen bedömer inte Länsstyrelsen att utsläpp från anläggningen i enlighet med Länsstyrelsens yttrande försämrar möjligheten att nå God ekologisk status i den aktuella recipienten till år 2021.

Förslag till villkor med motivering

Länsstyrelsen anser att utöver de femton villkor som gäller för verksamheten i enlighet med Miljöprövningsdelegationens beslut den 28 februari 2007 bör följande slutliga villkor meddelas för verksamheten.

16. Alla utgående flöden av processavloppsvatten ska mätas och registreras kontinuerligt. Provtagning ska ske med flödesstyrd provtagningsutrustning.
17. Allt processavloppsvatten från Hagaberg ska genomgå silning, fettavskiljning, luftning och kemisk fällning i flotationsanläggning innan utsläpp får ske till havet. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får inte överstiga 50 m³ per timme och linje.
18. Resthalten organiskt material, fosfor och kväve från Hagabergs reningsverk får som medelvärde per kalenderår, räknat som medelvärde på driftsdygn inte överstiga något av följande mängder:

Vid en produktion på maximalt 16 000 ton marina råvaror per år

TOC: 500 kg/dygn
totalfosfor: 1,0 kg/dygn
totalkväve: 30 kg/dygn fram till den 31 december 2020
totalkväve: 25 kg/dygn från den 1 januari 2021

Vid en produktion mellan 16 000 och 18 000 ton marina råvaror per år

TOC: 550 kg/dygn
totalfosfor: 1,0 kg/dygn
totalkväve: 35 kg/dygn fram till den 31 december 2020
totalkväve: 30 kg/dygn från den 1 januari 2021

Med medelvärde per kalenderrår avses medelvärde för minst 24 driftsdygn jämt fördelade över året.

Utsläppet ska avledas till vattenområdet mellan Nissebåden och Dödholmarna. Den gamla utsläppspunkten i Hasselösund får användas som bräddavlopp i nödsituationer.

19. Förslag på utformning av processlösning för ytterligare kvävereduktion ska ges in till tillsynsmyndigheten senast 31 december 2019 för godkännande.
20. Avloppsvattnet från Berget ska efter förbehandling ledas till det kommunala avloppsreningsverket. Utsläppet får uppgå till högst 20 kg TOC per dygn, 5 kg totalfosfor per dygn och 10 kg totalkväve per dygn som medelvärde per kalenderkvartal, räknat som medelvärde per driftsdygn. Mängden avloppsvatten får uppgå till högst 75 m³ för enskilt dygn.

Under perioden 15 juni till den 15 augusti får utsläppet ske till recipient. Utsläppet får då uppgå till högst 10 kg TOC per dygn, 2 kg totalfosfor per dygn och 5 kg totalkväve per dygn som medelvärde per kalenderkvartal, räknat som medelvärde per driftsdygn.
21. Utsläppet från Tunntvätten ska ledas till det kommunala avloppsreningsverket och får uppgå till högst 20 kg TOC per dygn som medelvärde per kalenderkvartal, räknat som medelvärde per driftsdygn.

22. Utsläppet från Kryddningen får om det släpps vid befintlig utsläppspunkt uppgå till högst 0,5 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,2 ton totalkväve per kalenderår.

Om utsläppet från Kryddningen sker vid Dödholmarna via utloppsledningen från Hagaberg får det uppgå till högst 1 ton TOC, 0,2 ton totalfosfor och 0,3 ton totalkväve per kalenderår.

23. Avloppsreningsanläggningarna ska ständigt drivas så att högsta möjliga reningseffekt uppnås med tekniskt och ekonomiskt rimliga insatser.

Delegering av beslut om villkor

Länsstyrelsen ger följande förslag på delegering av beslut om villkor med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa ytterligare villkor beträffande

D1. Tillsynsmyndigheten får efter medgivande från kommunen besluta om en ökad överledning av processavloppsvatten från Kryddningen eller Berget till kommunens avloppsreningsverk. Beslutet får förenas med villkor.

Motivering av villkor

Bolaget har generellt yrkat på riktvärden i sina förslag på villkor. Enligt flera domar från år 2009 har Miljööverdomstolen angett att begreppen gränsvärde och riktvärde bör utmönstras och att villkorsformuleringarna bör preciseras så att det tydligare framgår vilken kontroll och andra åtgärder som verksamhetsutövaren ska utföra för att efterleva villkoret.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

Verksamheten berörs av de nationella miljömålen och då främst av målet om Ingen övergödning, Begränsningen av utsläppen av kväve och fosfor är en viktig åtgärd för att uppnå detta miljömål som innebär att halterna av gödande ämnen i mark och vatten inte ska ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Dessutom ska svenska sjöar, vattendrag och kustvatten uppnå minst God status för näringsämnen enligt vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660). Då det gäller utsläppen från Hagaberg sker dessa till Kungshamnns skärgård som klassas som "Måttligt god status". "God ekologisk status" ska uppnås år 2021 och för detta krävs minskade utsläpp av näringsämnen från ett flertal källor.

Hagaberg

För att begränsa utsläppen av näringsämnen till havet anser Länsstyrelsen att processavloppsvatten från liknande verksamheter efter rening på den egna anläggningen ska efterbehandlas på kommunalt avloppsreningeverk eller uppnå motsvarande rening på annat sätt. Då det gäller Abba Seafood

släpper man det behandlade processavloppsvattnet från Hagabergsanläggningen till recipient. På grund av kapacitetsbrist på Omholmens avloppsreningsverk är en anslutning till kommunens avloppsreningsverk inte möjlig. Detta konstaterades redan i samband med prövningen av verksamheten 2007.

Åtgärder på den interna reningsanläggningen har genomförts i enlighet med villkor P1. Numera genomgår allt processavloppsvatten från Hagabergsanläggningen silning, fettavskiljning, luftning och kemisk fällning. Av utredningsvillkor U1 framgår att bolaget ska utreda möjligheten att optimera reduktionen med avseende på organiska ämnen samt av kväve och fosfor genom nya rutiner för luftningsbassängerna. Enligt redovisningen har de åtgärder som vidtagits inte ökat reduktionen av organiskt material och kväve på ett märkbart sätt. Utredningen visar också att en ökning av produktionen ökar såväl belastningen av organiskt material på reningsverket som utsläppen av densamma. För kväve och fosfor är inte denna koppling lika stark utan utsläppsvärdena verkar vara desamma oberoende av produktionen. För att öka reduktionen ytterligare konstaterar bolaget att luftningen behöver byggas ut. Bolaget ser praktiska provkörningar med konventionell luftning som problematiskt att genomföra på grund av behovet av omfattande installationer. Kostnaderna för införandet av luftning i tank T30 skulle enligt bolaget bestå av el motsvarande 350 000 kWh per år, installationskostnader på 770 000 kr och underhållskostnader på 80-100 000 kr per år. I utredningen finns ingen redovisning över vilken reningseffekt man bedömer skulle kunna erhållas vid ovanstående investeringar. Då det inte finns någon beskrivning över vilka försök som genomförts eller vilka olika tekniker man tittat på utöver konventionell luftning i tank T30, konstaterar Länsstyrelsen att inga egentliga försök har genomförts. Vare sig laboratorieförsök eller andra praktiska provkörningar. Sökanden anser att det är svårt att motivera kostnaderna i förhållande till den miljönytta man skulle åstadkomma. Bolaget anger dock samtidigt att nya tekniker kan göra det möjligt att komma till en annan bedömning.

Sökande har klarat det provisoriska utsläppsvillkoret med god marginal och har ändrat sitt ursprungliga yrkande i samband med att kompletteringar begärts. Senaste yrkande är som Länsstyrelsen uppfattar det vad gäller utsläppsmängder 600 kg TOC/dygn, 1,6 kg totalfosfor/dygn och 40 kg totalkväve/dygn vid en produktion på maximalt 16 000 ton marina råvaror per år. Vid en produktion över 16 000 ton vill man ha möjlighet till något ökade utsläpp för TOC (740 kg/dygn) och kväve (49 kg/dygn). Alla värden räknade som riktvärden och månadsmedelvärden. Länsstyrelsen ställer sig positiv till principen med olika nivåer beroende på produktionsmängder. Genom att formulera villkoret som årsmedelvärden istället för månadsmedelvärde ges viss marginal för enstaka förhöjda utsläpp.

Med anledning av att processavloppsvattnet inte efterbehandlas på kommunalt avloppsreningsverk och då det finns behov att minska utsläppen till recipienten anser Länsstyrelsen att det finns skäl att ställa högre krav på reningen vid Abba Seafood än vad bolaget själv yrkar på. Länsstyrelsen

föreslår därför en skärpning av villkoren från år 2021 då utsläppen av kväve från anläggningen ska ha minskat till 25 respektive 30 kg per dygn beroende på produktionsmängd. Detta motsvarar en reduktion på drygt 14 respektive 16 % vilket ska jämföras med den reduktion på 20-30 % som kan förväntas i ett kommunalt avloppsreningsverk utan krav på kvävereduktion. I och med åtgärder för att minska utsläppen av kväve kan även en ökad reduktion av organiskt material förväntas. Bolaget har som Länsstyrelsen ser det inte visat att kostnaderna för en mer långtgående rening än den som redovisas idag skulle vara orimliga.

Då det gäller provtagningsfrekvens anser Länsstyrelsen att det är rimligt med samma frekvens som krävs på kommunala avloppsreningsverk med motsvarande utsläpp.

Ett alternativ till ytterligare reduktion av kväve på bolagets anläggning skulle som Länsstyrelsen ser det vara någon form av kompensationsåtgärd i recipienten som motsvarar ovanstående reduktion av kväve. Möjligheterna och förutsättningarna för detta är dock inte utredda.

Råvarucentralen

Nuläge

Utsläppet från Berget leds numera efter att vattnet har behandlats i egen reningsanläggning till kommunens avloppsreningsverk med undantag från perioden från mitten av juni till mitten på augusti då reningsverket är extra hårt belastat från samhället. Avloppsvattnet från Tunntvätten leds direkt till kommunens avloppsreningsverk medan avloppsvattnet från Kryddningen som bara har verksamhet under kvartal fyra, endast passerar en sil innan det leds direkt ut i havet. Romning och saltningen har flyttats från Kryddningen till Berget vilket lett till att utsläppen från Kryddningen direkt till recipienten har minskat.

Framtid

Länsstyrelsen anser att det bästa hade varit om avloppsvattnet från dessa anläggningar kunde ledas till kommunens reningsverk under hela året. Trots den utökade kapaciteten efter ombyggnationerna av Omholmens avloppsreningsverk kan Länsstyrelsen konstatera att kommunen inte anser sig ha möjlighet att ta emot en högre belastning än idag. Sotenäs kommun har i skrivelse till Länsstyrelsen den 31 oktober 2012 (dnr 555-35456-2012) redogjort för den belastning man nu har samt förväntar sig i framtiden. En ökad belastning från Abba Seafood är inte angiven här. Kommunen anger också att för att den belastning man prognosierar ska rymmas inom gällande tillstånd förutsätts ingen ökad industribelastning utifrån dagens anslutning. Att öka belastningen på Omholmens avloppsreningsverk jämfört med idag ser Länsstyrelsen därmed inte som ett alternativ, vare sig i dagsläget eller framöver. Fortsatta utredningar gällande detta torde därmed vara verkningslösa. Däremot bör det delegeras till tillsynsmyndigheten att tillåta ökad överföring till kommunens avloppsreningsverk och besluta om eventuella villkor om det visar sig att reningsverket framöver i motsats till nuva-

rande bedömning ändå visar sig ha kapacitet för detta eller får en utökad behandlingskapacitet.

Processavloppsvatten från Kryddningen

Enligt utredningsvillkor 4 skulle bolaget utifrån bottenfaunaundersökningar och redogörelse av strömförhållanden föreslå lämplig placering av en ny utloppsledning i havet från Berget respektive från Kryddningen samt föreslå lämplig reningsteknik för att begränsa utsläppet av föroreningar om inte en permanent avledning kan ske till kommunens reningsverk.

Länsstyrelsen kan konstatera att redovisningen saknar egentligt förslag på reningsteknik som alternativ till avledande till kommunens reningsverk, vilket alltså inte är aktuellt. Det enda som beskrivs är de redan planerade åtgärderna vid förbehandlingen som innebar att förbättra möjligheterna till torr uppsamling av fiskrester, nya galler, ny trekammarbrunn och flytt av provtagningsutrustning. Länsstyrelsen vet inte i vilken utsträckning dessa är genomförda och vilka resultat de kan ge men ser åtgärderna som positiva och att de bör genomföras. Utredningen tar endast upp alternativa utsläppspunkter men för att säkerställa att dessa går att genomföra krävs fler utredningar.

Bolaget har yrkat på att avloppsvattnet efter förbehandlingen får avledas till havet genom den befintliga utloppsledningen och att utsläppet då som riktvärde och år får uppgå till högst 1,0 ton TOC, 200 kg totalfosfor och 300 kg totalkväve. Av utredningen framgår att åren 2007-2008 uppgick utsläppen till 0,6 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,1-0,2 ton totalkväve per år. Länsstyrelsen anser att större utsläppsmängder kan accepteras om utsläppet leds ut via utloppsledningen från Hagabergsanläggningen i enlighet med villkorsförslag 22. Om Miljöprövningsdelegationen finner att det istället för begränsningsvillkor är mer lämpligt att använda sig av ett villkor som ställer krav på vilken typ av reningsteknik som ska användas för rening av det aktuella avloppsvattnet innan utsläpp har Länsstyrelsen inget att erinra mot detta. Länsstyrelsen anser inte att sökande har visat att kostnaderna för någon av ovanstående åtgärder skulle vara orimliga. Avgörandet om hur provtagningar ska ske bör hänskjutas till kontrollprogrammet.

Processavloppsvatten från Berget och Tunntvätten

Länsstyrelsen anser att det är viktigt med begränsningsvärden i tillståndsbeslutet som gör att processerna på det kommunala avloppsreningsverket inte riskerar att försämras på grund av belastningstoppar samtidigt som de måste ge bolaget en viss produktionsflexibilitet. Det framgår inte om de av bolaget föreslagna villkoren är avstämda med kommunen men nivåerna verkar vara i linje med det avtal som finns med kommunen idag. Det är därmed tveksamt om det är lämpligt att ha den belastning som kommer att ske på reningsverket reglerat som kvartalsmedelvärde vilket bolaget yrkat på. Kommunen har dock genom avtal med bolaget möjlighet att ställa ytterligare krav på det processavloppsvatten man avser ta emot.

Tunntvätten

Länsstyrelsen anser att bolagets yrkande på utsläppsnivåer för det avloppsvatten som ska ledas till kommunens avloppsreningsverk från Tunntvätten kan accepteras men att det bör tydliggöras att begränsningsvärdet ska gälla som medelvärde per driftsdygn.

Berget

Enligt utredningsvillkor 4 skulle bolaget utifrån bottenfaunaundersökningar och redogörelse av strömförhållanden föreslå lämplig placering av en ny utloppsledning i havet från Berget respektive från Kryddningen samt föreslå lämplig reningsteknik för att begränsa utsläppet av föroreningar om inte en permanent avledning kan ske till kommunens reningsverk. Länsstyrelsen kan i utredningen inte se att bolaget undersökt olika förslag på reningsteknik för den tid på året då avloppsvattnet inte leds till det kommunala avloppsreningsverket. Sökande gör bara bedömningen att nuvarande utsläppspunkt kan fortsätta användas under denna tid utan ytterligare rening.

Länsstyrelsen bedömer att bolagets yrkande kan accepteras under den tid då avloppsvattnet leds till kommunens avloppsreningsverk med den ändringen att begränsningsvärdet anges som gränsvärde i stället för riktvärde. Enligt utredningen bör dessa nivåer vara möjliga att stadigvarande innehålla. Det är viktigt att Miljöprövningsdelegationen tar hänsyn till kommunens synpunkter gällande vilken belastning kommunen accepterar och hur villkor ska vara utformade. Avgörandet om hur provtagningar ska ske bör hänskjutas till kontrollprogrammet.

Det utsläpp som sker direkt till havet från Berget är som Länsstyrelsen ser det relativt begränsade i förhållande till de utsläpp som sker från anläggningen under hela året. De sker dock under den tid på året då utsläppet är som olämpligast. Av utredningen framgår det att mellan åren 2007-2009 rörde det sig om maximalt 300 kg TOC, 12 kg totalfosfor och 40 kg totalkväve per år. Länsstyrelsen anser att även om utsläppen endast pågår under den korta sommarperioden ska en förutsättning för fortsatt användning av dagens utsläppspunkt vara att ytterligare avskiljning av bland annat organiskt material sker innan utsläpp till recipienten. Även fosfor torde kunna avskiljas till stor del. Bolaget har inte visat att kostnaderna för detta skulle vara orimliga. Länsstyrelsen föreslår därför att kraven på utsläppen under denna tid skärps enligt villkorsförslag 20. Om Miljöprövningsdelegationen finner att det istället för begränsningsvillkor är mer lämpligt att använda sig av ett villkor som ställer krav på vilken typ av reningsteknik som ska användas för rening av det aktuella avloppsvattnet innan utsläpp har Länsstyrelsen inget att erinra mot detta. Avgörandet om hur provtagningar ska ske bör hänskjutas till kontrollprogrammet.

Utgångspunkten för överledning till kommunens reningsverk för vidare behandling är att endast lämpliga och behandlingsbara vatten ska ledas till kommunens avloppsreningsverk i en utsträckning som ryms inom reningsverkets tillstånd och att reningsverkets processer inte störs av tillförseln. I de fall tvättvatten till exempel från trucktvätten innehåller föroreningshalter

som överstiger vad som rekommenderas lämpligt att avleda till kommunala avloppsreningsverk behöver vattnet behandlas på annat sätt. Om det uppfyller kraven för farligt avfall ska det tas omhand som sådant. Frågan om hur till exempel tvättvatten från eltruckar ska hanteras bör enligt Länsstyrelsen hanteras inom tillsynen.

Länsstyrelsen anser att det för flera av utsläppspunkterna kan finnas skäl att inom ramen för kontrollprogrammet följa upp förändringarna i den marina miljön kring utsläppspunkterna.

Lukt

Bolaget har yrkat på villkor rörande krav på åtgärder om olägenheter såsom lukt skulle uppstå i kommunens ledningsnät. Länsstyrelsen anser att då krav på åtgärder vid luktstörningar redan finns i villkor 10 finns inget behov av ytterligare reglering i denna sak.

Övrigt

Den 11 juni 2012 anmälde Länsstyrelsen Sotenäs kommun till åklagare för misstanke om miljöbrott (dnr 555-19344-2012) då man ansåg att tillståndet för Omholmens avloppsreningsverk inte efterlevts för år 2011. De överträdelser man misstänkte hade skett var överskridande av tillståndsgiven belastning och gränsvärdet för resthalten av BOD₇ i utgående vatten enligt villkor 3 samt att man inte uppfyllt kraven enligt villkor 5, som reglerar tillförseln av industriellt avloppsvatten till reningsverket.

Då miljörapporten för år 2012 för Omholmen avloppsreningsverk kommer att behöva kompletteras vet Länsstyrelsen inte idag hur villkorsefterlevnaden varit för år 2012.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Miljönämnden i mellersta Bohuslän har meddelat att man inte har några synpunkter mot de föreslagna villkoren. Miljönämnden vill dock belysa vikten av att stämma av med Omholmens reningsverks samt berörd tillsynsavdelning för avloppsreningsverket på Länsstyrelsen innan eventuella villkor om att avloppsvattnet kopplas på det kommunala nätet fastställs.

Sotenäs kommun

Sotenäs kommun har följande kommentarer till ansökan:

Abba Seafood har idag vissa delar av sina anläggningar på Guleskär anslutna till Omholmens avloppsreningsverk.

Omholmens avloppsreningsverk byggs under 2012-2013 ut för att klara krav på kväverening. Intrimning av verket efter ombyggnad påbörjas under försommaren 2013 och kommer pågå under minst två år. Under denna tid kan reningsverket inte ta emot tillkommande avloppsvatten från anläggningar som idag inte är anslutna.

Efter intrimningsperioden kan kommunen ge besked ifall tillkommande avloppsvatten kan anslutas till reningsverket eller ej.

Abba Seafood måste i sin tillståndsansökan förlita sig på att anslutningssituationen till kommunalt reningsverk för beredningsanläggningarna i framtiden kan komma att vara lika som idag.

Sökandens bemötande

Sammanfattningsvis har sökande följande invändningar mot Länsstyrelsens förslag på villkor för verksamheten.

Villkor 18

När det gäller villkorsförslag för TOC och fosfor så bedömer sökande att dessa är rimliga. Däremot när det gäller kväve anser man att dessa är för snäva och medför en stor osäkerhet när det gäller driften av anläggningen. Idag har man ett villkor på 56 kg totalkväve/dygn utformat som riktvärde. Det nya förslaget ligger på 30 respektive 35 kg totalkväve/dygn utformat som gränsvärde.

Visserligen är det nya förslaget utformat som årsmedelvärde men man anser att de nya gränserna ger för liten marginal. Nivån för 2013 (tom September) ligger högre än för tidigare år och beror framförallt på olika produktionsmixer.

Sökanden har även en synpunkt när det gäller definitionen av medelvärde per kalenderår. För att få en heltäckande bild av utsläppet så tas idag kontinuerligt en delmängd av utgående vatten ut och samlas upp i en provtagare. Vattnet från provtagare samlas ihop till ett månadsprov som skickas in för analys. Detta vatten representerar därmed utgående vatten för hela månaden och man anser att detta ger en mer rättvisande bild än provtagning av enskilda produktionsdygn. Medelvärde per kalenderår bör vara ett medelvärde av samtliga månadsprov under året.

Sökande föreslår därmed att nivåerna för kväve höjs med 5 kg totalkväve/dygn samt att definitionen av medelvärde per kalenderår ändras enligt följande:

18. Resthalten organiskt material, fosfor och kväve från Hagabergs reningsverk får som medelvärde per kalenderår, räknat som medelvärde på driftsdygn inte överstiga något av följande mängder:

Vid en produktion på maximalt 16 000 ton marina råvaror per år

TOC:	500 kg/dygn
totalfosfor:	1,0 kg/dygn
totalkväve:	35 kg/dygn fram till den 31 december 2020
totalkväve:	30 kg/dygn från den 1 januari 2021

Vid en produktion mellan 16 000 och 18 000 ton marina råvaror per år

TOC: 550 kg/dygn
totalfosfor: 1,0 kg/dygn
totalkväve: 40 kg/dygn fram till den 31 december 2020
totalkväve: 35 kg/dygn från den 1 januari 2021

Med medelvärde per kalenderrår avses medelvärde för samtliga månadsprov under året. Månadsprov ska utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från samtliga driftsdygn.

Utsläppet ska avledas till vattenområdet mellan Nissebåden och Dödholmarna. Den gamla utsläppspunkten i Hasselösund får användas som bräddavlopp i nödsituationer.

Villkor 22

I takt med att man har genomfört förbättringar av kryddningens avloppssystem och reningsprocess så får man ny kunskap om hur utgående vatten egentligen ser ut. Från och med 2010, dvs. efter prøvotidsutredningen som lämnades in 2009, kan man se en högre nivå än tidigare. Sökandes bedömning är att de senaste åren är representativa.

Nuvarande villkor ligger på 4 ton TOC, 0,2 ton fosfor och 1 ton kväve. Mot bakgrund av ovanstående så anser sökande inte att de nya villkorsförslagen är rimliga att uppnå.

Den bottenfaunaundersökning som genomförts (HydroGIS, 2009) visar inga tecken på negativa effekter av utsläppet från kryddningen. Detta styrks även av ledningsinspektionen (HydroGIS, 2013) som gjordes 2013 där botten bedöms uppvisa god status för att vara ett hamnområde.

Sökande ställer sig tveksamma till att ansluta detta utsläpp till Haga-bergsledningen och föreslår att nivåerna höjs enligt följande:

22. Utsläppet från Kryddningen får om det släpps vid befintlig utsläppspunkt uppgå till högst 2 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,2 ton totalkväve per kalenderår.

I övrigt har sökande inget att erinra mot Länsstyrelsens förslag på villkor.

Skälen för miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen anser att den ingivna prøvotidsutredningen uppfyller de krav som ställs i utredningsvillkoren och att den därmed kan godkännas.

Miljöprövningsdelegationen delar i allt väsentligt Länsstyrelsens bedömning gällande vilka ytterligare villkor som bör meddelas för verksamheten och skälen för dessa. Med anledning av de synpunkter och yrkanden som bola-

get framför i sitt bemötande vill Miljöprövningsdelegation dock utveckla följande.

Länsstyrelsen framför i sitt yttrande att det finns brister i recipient- och utloppsledningskontrollen samt i den marinbiologiska undersökningen då de inte följer några standardiserade metoder och endast ger antaganden om utsläppens påverkan. Miljöprövningsdelegationen vill därför påpeka att det inom ramen för tillsynen och kontrollprogrammet kan finnas skäl att tydliggöra hur framtida recipientundersökningar ska genomföras. Det är dock en fråga som får hanteras av tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationen kan konstatera att bolaget efter utredningstiden och i sin prøvotidsredovisning inte anser att man ska behöva göra några åtgärder utöver de som redan fastställts i samband med tillståndsprövningen av verksamheten utan att villkoren ska fastställas utifrån de driftsbetingelser som gällt under prøvotiden eller den reningseffekt man anser sig klara idag.

Miljöprövningsdelegationen vill därför framhålla att enligt 2 kap. 3 § miljöbalken (försiktighetsprincipen) ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Enligt 7 § gäller detta i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Utöver detta omfattas verksamheten av de nya regler för industriutsläpp som började gälla den 18 juni 2014 genom att IED-direktivet trädde ikraft. Genom detta direktiv skärps kraven på att tillämpa bästa tillgängliga teknik i förhållande till kraven i det tidigare IPPC-direktivet och som också gällde för verksamheten. Så kallade BAT-slutsatser ska numera användas som referens vid fastställande av tillståndsvillkor i det enskilda fallet. BAT-slutsatser för livsmedelsindustrier är dock inte beslutade ännu men arbetet med att ta fram dessa kommer att påbörjas under år 2014. Fram tills dess att BREF-dokument med BAT-slutsatser för branschen tagits fram gäller det som med dagens kunskap utgör bästa möjliga teknik som referens vid förevarande prövning. Det är enligt miljöprövningsdelegationens uppfattning de halter och mängder av utsläppen som kan uppnås vid användandet av bästa möjliga teknik som utgör vad som minst ska uppnås i form av utsläppsminimering. Kan detta uppnås med annan teknik än vad som beskrivs som bästa möjliga teknik för andra anläggningar är det att betrakta som motsvarande bästa möjliga teknik.

Villkor 18

Länsstyrelsen föreslår en skärpning av villkoren från år 2021 för att bolaget ska ha tid på sig att genomföra nödvändiga åtgärder. Bolaget har godtagit Länsstyrelsens utformning av utsläppsvillkoret men anser att nivån för utsläppet bör höjas med 5 kg/dygn jämfört med Länsstyrelsen yrkande. Detta innebär att vid en produktion upp till 16 000 ton marina råvaror per år ska utsläppen av

kväve begränsas till 35 kg/dygn fram till den 31 december 2020 och därefter till 30 kg/dygn. Vid en produktion mellan 16 000 och 18 000 ton ska utsläppen begränsas till 40 kg/dygn fram till den 31 december 2020 och därefter till 35 kg/dygn.

Av vad som redovisas i miljörapporterna ligger utsläppen redan idag på 20-26 kg kväve per dygn med en produktion på upp till 16 000 ton fiskråvara. Det är enstaka månader som verksamheten utsläpp har överskridit 25 kg/dygn. Därmed klarar man i de flesta fall redan idag de nivåer som Länsstyrelsen yrkar ska träda i kraft år 2021 (25 kg/dygn) och definitivt de nivåer bolaget själv yrkar ska träda i kraft år 2021 (30 kg/dygn). För att klara lägre nivåer än 25 kg/dygn kan åtgärder krävas för att säkerställa en viss marginal och för att ge utrymme för en förändrad sammansättning av produktråvara och produktionsmix.

Miljöprövningsdelegationen anser vilket även Länsstyrelsen är inne på att bästa möjliga teknik för liknande verksamheter ska ses som att processavloppsvatten efter rening på den egna anläggningen ska efterbehandlas på kommunalt avloppsreningsverk eller uppnå motsvarande rening på annat sätt. Eftersom det inte finns möjlighet för kommunen att ta emot vattnet finns det därmed skäl att ställa ytterligare krav på bolagets egen reningsanläggning. Miljöprövningsdelegationen anser att med hänsyn till behovet av att minska utsläppen av kväve i syfte att minska problemen med övergödning och för att nå god status i recipienten kan inte de kostnader som bolaget redovisar ses som orimliga för att fastställa begränsningsvärde på 25 respektive 30 kg/dygn som årsmedelvärde. Då begränsningsvärdena är formulerade som årsmedelvärden finns utrymme för enskilda toppar under dygn eller månader överstigande de i villkoret angivna värdena. Att fastställa allt för generösa begränsningsvärden medför marginaler som enligt Miljöprövningsdelegationen motverkar ett viktigt incitament för arbetet med driftoptimering av anläggningen. Det medför också en risk för minskad miljönytta.

Enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning klaras det i villkoret föreskrivna högre begränsningsvärdet för kväve redan idag, med nuvarande produktion, och troligtvis även det lägre värdet. Miljöprövningsdelegationen ser därför inget hinder mot att besluta i enlighet med villkor 18. Miljöprövningsdelegationen anser dock att bolaget bör få tid att vidta eventuella ytterligare åtgärder med projekterings-, installations- och intrimningstid som detta kan kräva i syfte att minimera risken för ett överskridande av det lägre värdet. Miljöprövningsdelegationen anser därför till skillnad från Länsstyrelsen att de strängare begränsningsvärdena i villkor 18 ska gälla från och med den 1 januari 2018.

Miljöprövningsdelegationen anser vidare att bolagets yrkande på att med medelvärde per kalenderår bör avse medelvärde för samtliga månadsprov under året ska godtas. Detta bör ge en mer rättvisande bild av utsläppen från anläggningen. Ytterligare motivering angående beräkning av värdena ges nedan under rubriken Beräkning av utsläpp.

Villkor 19

Med hänsyn till att Miljöprövningsdelegationen tidigare lagt tiden för när de stängare begränsningsvärdena i villkor 18 ska börja gälla så tidigareläggs även tiden i villkor 19 i förhållande till Länsstyrelsens förslag. Miljöprövningsdelegationen lämnar dock möjlighet för tillsynsmyndigheten att senare lägga tiden om det finns särskilda skäl.

Villkor 20

Miljöprövningsdelegationen ändrar det andra stycket av villkoret så att utsläppen begränsas som medelvärde för perioden 15 juni till 15 augusti. Ändringen beror på att den aktuella perioden är betydligt kortare än ett kalenderkvartal och därutöver ligger över en sådan brytpunkt. Det är därför inte lämpligt att föreskriva begränsningen till kalenderkvartal.

Miljöprövningsdelegationen har i villkoret förtydligat hur man menar att beräkning ska ske. Utförligare motivering anges under rubriken Beräkning av utsläpp nedan.

Miljöprövningsdelegation har lagt till direkt i villkoret att tillsynsmyndigheten får medge att en större mängd avloppsvatten får ledas till det kommunala reningsverket om kommunen medger det. Avsikten är att en större avledning ska kunna ske om det finns kapacitet för det i det kommunala reningsverket.

Villkor 22

Bolaget har efter att ansökan var komplett yrkat på att utsläppet från Kryddningen då det leds direkt till havet via befintlig utloppsledning får som riktvärde och år uppgå till högst 1,0 ton TOC, 200 kg totalfosfor och 300 kg totalkväve. Med hänsyn till recipienten och utsläppspunktens läge ansåg Länsstyrelsen att dessa utsläpp var för höga och yrkade på högst 0,5 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,2 ton totalkväve per år. Bolaget yrkar nu att om utsläppet sker vid denna punkt får de högst uppgå till 2 ton TOC, 0,1 ton totalfosfor och 0,4 ton totalkväve, alltså högre utsläppsnivåer för TOC och kväve än vad man yrkat på tidigare trots att man då angav att man skulle förbättra möjligheter till torr uppsamling av fiskrester, installerat nya galler och ny trekammarbrunn samt flyttat provtagningsutrustningen.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att bolaget har kunskap om utsläppets sammansättning. I enlighet med vad som beskrivs ovan ska begränsningsvärden för verksamheten inte sättas endast utifrån vad verksamhetens klarar idag utan utsläppen ska minimeras utifrån recipientens förutsättningar att ta emot utsläppet och kostnader för åtgärder i syfte att minska dessa. Miljöprövningsdelegationen anser att även om utsläppen endast pågår under kvartal fyra är en förutsättning för fortsatt användning av dagens utsläppspunkt, att ytterligare avskiljning av organiskt material sker innan vattnet släpps ut jämfört med idag. Strömriktningen i ytvattnet där utsläppet sker varierar, men är i huvudsak nordgående. Det innebär en stor

risk för att organiskt material från anläggningen ansamlas i närliggande känsliga grunda områden. Avloppsvattnet innehåller även höga halter av fosfor.

Bolaget ställer sig tveksamma till att ansluta detta utsläpp till Hagabergsledningen. Miljöprövningsdelegationen anser därmed med hänsyn till utsläppspunktens lokalisering och krav på bästa möjliga teknik att det ska fastställas ett villkor i enlighet med Länsstyrelsens förslag.

Bolaget bör dock få möjlighet att installera och trimma in den utrustning som behövs för en bättre avskiljning av bl.a. TOC som kan behövas, utsläpps begränsningen enligt Länsstyrelsens förslag bör därför börja gälla först från den 1 januari 2018. Fram till dess ska bolaget få krav att klara utsläpp enligt vad man tidigare redovisat att man uppnått dvs utsläppet från kryddningen i befintlig utsläppspunkt får fram tills den 31 december 2017 uppgå till högst 2 ton TOC, 0,3 ton kväve och 0,1 ton fosfor per kalenderår.

Miljöprövningsdelegationen har lagt till direkt i villkoret att tillsynsmyndigheten får medge att delar eller hela utsläppet får ledas till det kommunala reningsverket om kommunen medger det. Då rening i kommunalt reningsverk som huvudregel är det bästa alternativet för rening av avloppsvatten så anser Miljöprövningsdelegationen att det är lämpligt att medge att tillsynsmyndigheten kan besluta om ytterligare anslutning av processavloppsvatten om det bli tillgänglig kapacitet i det kommunala avloppsreningsverket och verksamhetsutövaren önskar så.

Beräkning av utsläpp

Miljöprövningsdelegationen anser, i enlighet med vad som föreskrivs, att anläggningen ständigt ska drivas så att högsta möjliga reningseffekt ska uppnås inom ramen för vad som är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Miljöprövningsdelegationen anser att det finns skäl att förtydliga att det endast är provtagning under de dygn det finns utsläpp av förorenade avloppsvatten som ska tas med i beräkningarna. I villkor 18 samt även 20 och 21 anges därför att mängden som får släppas ut per dygn är angivet som medelvärde per driftsdygn. Det är dygnsmedelvärdet av utsläppen under driftsdyggen som avses då det inte bedrivs verksamhet hela tiden. I villkor 22 anges begränsningen för kalenderår, men även där ska beräkningen ske utifrån driftsdygn. Miljöprövningsdelegationen har i villkoret förtydligat hur man menar att beräkning ska ske. Med skrivningen att samtliga prov ska ingå accepteras även samlingsprov i form av månadsprov. Varje prov ska vid beräkning av utsläppsmängderna utgöra en proportionell delmängd av utgående vatten från samtliga driftsdygn. Eftersom bolaget meddelat att alla utgående flöden av processavloppsvatten mäts och registreras kontinuerligt och provtagning sker med flödesstyrd provtagningsutrustning ska detta vara grunden för hur proverna ska tas ut och samlas in. Tillsynsmyndigheten bör dock om det finns särskilda skäl ha möjlighet att medge annat likvärdigt beräkningsunderlag.

Övrigt

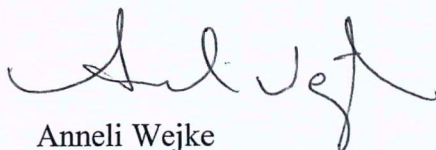
Miljöprövningsdelegationen har tagit bort det av Länsstyrelsen föreslagna delegationsvillkoret och istället lagt till lämpliga delar direkt i villkor 20 och 22.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, se bilaga.

Ärendet har beretts av Annika Svensson, miljöskyddsensheten, som varit föredragande i Miljöprövningsdelegationen.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av ordföranden Anneli Wejke och miljösakkunnig Lena Thulin Plate.

Anneli Wejke

Lena Thulin Plate

Bilaga

Hur man överklagar till Mark- och miljödomstol

Kopia till

Havs- och vattenmyndigheten
Naturvårdsverket
Miljönämnden i mellersta Bohuslän
Sotenäs kommun (va-enheten)
Kommunkansliet i Sotenäs kommun
MPD (ordförande, sakkunnig och Rättsenheten, Göteborg)
Annika Svensson, Sten Wolme och Elisabeth Lindqvist, Miljöskyddsensheten
Carina Erlandsson, Vattenvårdsenheten
Expeditionen

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län har den 27 februari 2014 med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) förordnat att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Post- och Inrikes Tidningar samt ortstidningarna Bohuslänningen, Göteborgs-Posten och Lysekilsposten.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen, (adressen framgår av beslutet) och hos kommunkansliet i berörd kommun.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var ska beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **senast den 3 april 2014**.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat.

I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, personnummer/ organisationsnummer och telefonnummer,
- vilket beslut ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer samt
- hur ni anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Om det finns motparter i ärendet bör ni ange deras namn, adress, och telefonnummer.